

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/92/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124205615
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8124205615.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - Ružinov, IČO: 31320155, zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin, IČO: 36715352, p r o t i žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX A., A. XX, o zaplatenie 371,06 Eur a prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 371,06 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% zo sumy 371,06 Eur od 2.12.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 26.6.2024 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 371,06 Eur a úrokov z omeškania 5% ročne od 2.12.2021 do zaplatenia. Nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril 17.12.2019 zmluvu o pôžičke vo výške 574 Eur na kúpu konkrétneho tovaru uvedeného v zmluve. Žalovaný sa zaviazal poskytnutú pôžičku splatiť 38 mesačnými splátkami po 20 Eur až do celkovej sumy pôžičky 760 Eur. Doposiaľ však na splátkach zaplatil len 355,50 Eur. Žalobca ho preto predžalobnou upomienkou zo dňa 29.9.2021 vyzval na úhradu dlžných splátok a zároveň ho upozornil, že v opačnom prípade bude oprávnený úver zosplatiť. K úhrade dlžných splátok nedošlo, preto žalobca úver zosplatil ku dňu 19.11.2021, čo žalovanému oznámil listom zo dňa 26.11.2021. Žalovanú sumu vyčíslil ako rozdiel zosplatennej istiny úveru 726,56 Eur a úhrad žalovaného 355,50 Eur.

2. Žalovanému bola doručená žaloba na vyjadrenie ešte dňa 9.7.2024, doposiaľ sa však k žalobe písomne nevyjadril.

3. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP. V zmysle citovaného ustanovenia spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Podľa § 297 písm. b/ CSP súd na prejednanie spotrebiteľského sporu nemusí nariadiť pojednávanie, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 Eur.

5. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

6. Nakoľko v danom prípade nastala fikcia o nespornosti skutkových tvrdení uvedených v žalobe, hodnota sporu neprevyšuje 1.000 EUR a ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci súd s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

7. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.12.2019, prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou zo dňa 29.9.2021 s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.11.2021, reportom sociálnej poisťovne, výpisom z registra klientskych informácií a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 17.12.2019 bola uzavretá prostriedkami diaľkovej komunikácie stranami písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere pod č. 9129815964 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. V úvodnej časti zmluvy sú údaje o žalovanom, z ktorých vyplýva, že je ženatý, nemá žiadne nezaopatrené deti, býva u rodičov, je zamestnaný u konkrétneho zamestnávateľa na dobu neurčitú s priemerným čistým mesačným príjmom za posledné tri mesiace vo výške 436,67 Eur.

9. Konkrétne zmluvné podmienky boli upravené v časti III. zmluvy označenej ako „predmet financovania úveru“ a to nasledovne: druh - viazaný spotrebiteľský úver na kúpu domáceho spotrebiča - lg za kúpnu cenu 641,33 Eur s akontáciou vo výške 67,33 Eur; výška úveru – 574 Eur; počet splátok 38; splátka 20 Eur; celková čiastka 760 Eur; fixná ročná úroková sadzba 20,29%; v tej istej hodnote je uvedené aj RPMN; splatnosť prvej splátky 20.1.2020 a všetkých ďalších vždy k 20. dňu v mesiaci; ako doba trvania zmluvy je uvedených 38 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

10. V časti IV. je uvedený sprostredkovateľ ako predajca vrátane zákaznickeho servisu určeného aj na vybavovanie reklamácií.

11. V časti X. bode 10.2 si účastníci zmluvy dohodli vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a § 665 Občianskeho zákonníka.

12. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný zaplatil akontáciu a celých 16 splátok a keďže prvá splátka bola splatná 20.1.2020 znamená to, že zaplatil splátky, ktoré boli splatné do 20.4.2021 a prvýkrát sa dostal do omeškania so splátkou splatnou 20.5.2021.

13. Predžalobnou upomienkou zo dňa 29.9.2021 žalobca vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 100 Eur s tým, že ak túto sumu nezaplatí do 5.11.2021, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Tento list bol žalovanému doručený 7.10.2021. Keďže k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca úver zosplatiť ku dňu 19.11.2021, čo žalovanému oznámil listom zo dňa 26.11.2021 a to obyčajnou listovou zásielkou.

14. Súd vyzval žalobcu na preukázanie splnenia povinností veriteľa ohľadom zisťovania a preverovania bonity žalovaného pred uzavretím predmetnej zmluvy v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. vrátane splnenia povinností uvedených v § 7 až 49 citovaného zákona. Žalobca reagoval vyjadrením zo dňa 26.7.2024, v ktorom uviedol, že vychádzal z príjmu, ktorý žalovaný deklaroval vo svojej žiadosti vo výške 436,67 Eur netto mesačne, ktorý bol preverený aj v sociálnej poisťovni. Doložil jej report, podľa ktorého priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace u žalovaného činil aspoň 493 Eur mesačne. Žalobca preveril aj úverovú záťaž žalovaného, ako dôkaz o tom predložil výpis z registra klientskych informácií – SRBI, z ktorého vyplýva, že žalovaný nesplácal žiadne úvery. Žalobca teda vychádzal z príjmu žalovaného, od ktorého odpočítal jeho životné minimum vo výške 210,20 Eur a dospel k výške jeho disponibilného príjmu 226,47 Eur. Keďže splátka predmetného úveru predstavovala len 20 Eur mesačne, žiadosť žalovaného o poskytnutie úveru bola schválená.

15. Je nepochybné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

16. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

17. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

18. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

21. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa aktuálnej rozhodovacej praxe súdov vyplývajúcej z mnohých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (napr. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29.11.2022, 5Cdo/224/2021 zo dňa 30.11.2021, 2Cdo/60/2020 zo dňa 30.1.2023) trojročná premlčacia lehota pri zosplatnení úveru začína až po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre nezaplatenie ktorej došlo k zosplatneniu úveru. Preto aj keby súd počítal premlčaciu lehotu od prvej omeškanej splátky, teda od splátky splatnej 20.5.2021, trojročná premlčacia lehota začala plynúť až od 21.8.2021 a uplynula 21.8.2024 a teda pohľadávka ani čiastočne premlčaná nie je, keďže žaloba bola podaná ešte dňa 25.6.2024.

24. Následne bolo potrebné posúdiť právny vzťah medzi stranami podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy t.j. v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2019 do 31.12.2019.

25. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

26. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

27. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

30. Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

31. Podľa § 7 ods. 16 citovaného zákona veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a)
spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b)
s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

32. Podľa § 7 ods. 17 citovaného zákona vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a)
poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b)
posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

33. Podľa § 7 ods. 18 citovaného zákona veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

34. Podľa § 7 ods. 19 citovaného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

35. Podľa § 7 ods. 20 citovaného zákona na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a)
čistý príjem spotrebiteľa,

b)
náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,

c)

výška splátky spotrebiteľského úveru a
d)
peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

36. Podľa § 7 ods. 23 citovaného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

37. Podľa § 7 ods. 27 citovaného zákona veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a príjem spotrebiteľa.

38. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

39. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a)
druh spotrebiteľského úveru,
- b)
obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c)
meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d)
dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e)
celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f)
opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g)
úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h)
ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i)

- výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

40. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie

iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f)

veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g)

ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

41. Podľa § 11 ods. 2 citovaného zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

42. Súd podrobil súdnemu prieskumu predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zistil, že zmluva má písomnú formu, obsahuje všetky povinné náležitosti vymenované v § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, je v nej uvedená správna výška RPMN, úver bol poskytnutý bezhotovostne, v zmluve sú uvedené všetky plnenia spotrebiteľa súvisiace s touto zmluvou a RPMN neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., čo je dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN. Preto nenastala zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona.

43. Súd sa následne zaoberal tým, či žalobca splnil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej vyplývajúcej z § 7 ods. 1, 19 až 42 zákona č. 129/2010 Z.z. a s poukazom na § 11 ods. 2 vetu druhú až štvrtú citovaného zákona. V tejto súvislosti je potrebné aplikovať aj opatrenie NBS č. 10/2017 v znení opatrenia č. 6/2018. Tie vydala NBS s poukazom na § 7 ods. 41 písm. a/ až s/ zákona č. 129/2010 Z.z. Spomínané opatrenie uvádza limity pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v § 2 ods. 2 (hodnota 1) a pre ukazovateľ podielu výšky celkovej zadĺženosti k príjmu v § 6a ods. 2 (hodnota 8). Zároveň toto opatrenie stanovuje metodiku výpočtu oboch ukazovateľov.

44. Podľa § 2 ods. 1 opatrenia NBS č. 10/2017 ukazovateľ schopnosti splácať sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa odseku 3 a celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4 zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa odseku 5. Všetky položky výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať sa prepočítavajú na obdobie jedného mesiaca.

45. Podľa § 2 ods. 2 citovaného opatrenia limit ukazovateľa schopnosti splácať vypočítaného podľa odseku 1 nemôže prekročiť hodnotu 1.

46. Podľa § 2 ods. 3 citovaného opatrenia výdavky na peňažné záväzky spotrebiteľa sa na účely odseku 1 určujú ako súčet a) výšky splátky poskytovaného spotrebiteľského úveru podľa § 7 ods. 20 písm. c) zákona pri zohľadnení odsekov 12 a 13 a § 4 a sumy peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. d) zákona pri zohľadnení odsekov 14 až 21.

47. Podľa § 2 ods. 4 citovaného opatrenia celková výška čistých príjmov spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. a) zákona sa vypočíta ako aritmetický priemer čistých skutočných príjmov spotrebiteľa spravidla za obdobie bezprostredne predchádzajúcich troch kalendárnych mesiacov pred posúdením schopnosti splácať.

48. Podľa § 2 ods. 5 citovaného opatrenia výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima²) spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³) a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej

má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu, ak odseky 8 a 9 neustanovujú inak; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.

49. Podľa § 2 ods. 6 citovaného opatrenia zvýšenie výšky nákladov podľa odseku 5 druhej vety sa nevykoná, ak hodnota pomeru celkovej zadlženosti spotrebiteľa vrátane poskytovaného spotrebiteľského úveru k čistému ročnému príjmu spotrebiteľa, určenému ako 12-násobok celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4, nepresiahne hodnotu 1. Celkovou zadlženosťou spotrebiteľa sa na účely tohto odseku a odseku 7 rozumie celkový súčet zostatkových hodnôt existujúcich úverov spotrebiteľa overených v elektronickom registri údajov o úveroch a vypočíta sa ako súčet zostatkových hodnôt úverov na bývanie, spotrebiteľských úverov, aktuálnej zostatkovej hodnoty spotrebiteľských úverov poskytnutých vo forme vyčerpaného povoleného prečerpania a vo forme vyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet a sumy zodpovedajúcej 20 % zo schválených nevyčerpaných povolených prečerpaní a zo schválených nevyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet spotrebiteľa.

50. Podľa § 6a ods. 1 citovaného opatrenia podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu sa vypočíta ako podiel celkovej zadlženosti spotrebiteľa podľa odseku 6 k 12-násobku celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa § 2 ods. 4.

51. Podľa § 6a ods. 2 citovaného opatrenia limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu nemôže prekročiť hodnotu 8, ak v odseku 3 nie je ustanovené inak.

52. Podľa § 6a ods. 6 citovaného opatrenia celkovou zadlženosťou spotrebiteľa sa na účely tohto paragrafu rozumie súčet výšky novoposkytovaného spotrebiteľského úveru a zostatkových hodnôt existujúcich spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie spotrebiteľa overených v registri údajov o spotrebiteľských úveroch podľa § 7 ods. 17 zákona a v registri údajov o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu^{11b}) a vypočíta sa ako súčet zostatkových hodnôt úverov na bývanie, spotrebiteľských úverov, aktuálnej zostatkovej hodnoty spotrebiteľských úverov poskytnutých vo forme vyčerpaného povoleného prečerpania a vo forme vyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet a sumy zodpovedajúcej 20 % zo schválených nevyčerpaných povolených prečerpaní a zo schválených nevyčerpaných úverových rámcov kreditných kariet spotrebiteľa. Pri poskytovaní spotrebiteľského úveru vo forme povoleného prečerpania alebo vo forme úverového rámca kreditnej karty sa výška tohto úveru započítava vo výške zodpovedajúcej 20 % zo schváleného povoleného prečerpania alebo vo výške zodpovedajúcej 20 % zo schváleného úverového rámca kreditnej karty. Výška celkovej zadlženosti spotrebiteľa sa môže znížiť o zostávajúcu hodnotu existujúcich úverov alebo ich častí, ktorá bude pri čerpaní poskytovaného spotrebiteľského úveru vyplatená, ak je čerpanie poskytovaného úveru podmienené vyplatením tejto zostávajúcej hodnoty existujúcich úverov alebo ich častí.

53. Súd pri výpočte ukazovateľa schopnosti žalovaného splácať úver vychádzal z jeho priemerného čistého mesačného príjmu 436,67 Eur potvrdeného reportom sociálnej poisťovne. Od tejto sumy bolo potrebné odpočítať celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb žalovaného, čo v jeho prípade, keďže nemá nezaopatrované deti, predstavujú len životné minimum žalovaného vo výške 210,20 Eur. Rozdiel teda predstavuje 226,47 Eur. K nákladom na zabezpečenie základných životných potrieb v prípade žalovaného nebolo možné pripočítať ešte 20% rozdielu medzi jeho čistým príjmom a životným minimom, keďže to je v tomto prípade vylúčené vzhľadom na § 2 ods. 6 opatrenia. Zadlženosť žalovaného totiž predstavovala len tento úver, teda 574 Eur, dvanásť násobok jeho čistého príjmu činil 5240 Eur (436,67 x 12) a teda pomer oboch týchto hodnôt 574 : 5.240 bol nižší ako hodnota 1 a konkrétne predstavoval len 0,109.

54. Ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať úver podľa § 2 ods. 1 opatrenia sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa ods. 3 (v tomto prípade 20 Eur, čo je mesačná splátka za tento úver) a celkovej výšky jeho čistého príjmu zníženej o celkovú výšku nákladov, teda v tomto prípade sumy 226,47 Eur. Spomínaný podiel 20:226,47 je len 0,088, je teda nižší ako hodnota 1 a teda limit stanovený v § 2 ods. 2 opatrenia bol zachovaný a teda žalobca bol oprávnený žalovanému úver poskytnúť.

55. Druhým skúmaným limitom je podiel výšky celkovej zadlženosti spotrebiteľa k príjmu, ktorý sa počíta ako podiel jeho celkovej zadlženosti podľa § 2 ods. 6 k dvanásťnásobku jeho čistého príjmu, čo súd vypočítal už v predchádzajúcom odseku a to sumou 0,109, čo je hlboko pod limit 8, ktorý je stanovený v § 6a ods. 2 opatrenia a teda aj tento limit bol v danom prípade zachovaný.

56. Preukázané bolo aj to, čo je uvedené v § 11 ods. 2 vete tretej zákona č. 129/2010 Z.z. teda, že žalobca zistil rodinný stav a príjmy žalovaného a tiež jeho výdavky v súvislosti s jeho úverovou záťažnosťou a zároveň ich aj preveril. Súd upozorňuje, že keďže niektoré súdy vyslovili názor o zisťovaní komplexných pravidelných výdavkov spotrebiteľa ako sú aj náklady na bývanie, či dokonca na stravu, táto povinnosť zo zákona nevyplýva vzhľadom na úpravu v § 7 ods. 19 až 42 zákona č. 129/2010 Z.z. a vyššie uvedeného opatrenia NBS, keďže tieto náklady sú zohľadnené vo výške životného minima, ktoré sa odpočítava z príjmu spotrebiteľa. Súd preto dospel k záveru, že žalobca svoju zákonnú povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej si splnil a teda nenastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej citovaného zákona a zároveň žalobca bol oprávnený úver zosplatiť s poukazom na § 11 ods. 2 vetu prvú citovaného zákona.

57. Následne sa súd zaoberal tým, či žalobca platne vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, ktoré právo mu vyplýva zo zmluvy. Súd tento jednostranný právny úkon žalobcu posudzoval podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

58. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

59. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

60. Žalovaný ku dňu zosplatnenia úveru, teda ku dňu 19.11.2021 bol v omeškaní so splátkami splatnými od 20.5.2021, teda viac ako 3 mesiace. Splnená bola aj zákonná podmienka upozornenia žalovaného na využitie práva žalobcu na zosplatnenie úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní a to listom zo dňa 29.9.2021, ktorý bol žalovanému doručený 7.10.2021. Právny úkon žalobcu o predčasnom zosplatnení úveru bol teda urobený v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže účastníci zmluvy si možnosť zosplatnenia úveru zo strany žalobcu dohodli v zmluve o spotrebiteľskom úvere a preto ho súd vyhodnotil ako platný.

61. Súd teda považoval vzhľadom na vyššie uvedené dôvody za opodstatnené žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

62. Žalobcovi vznikol tiež nárok na úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

63. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

64. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

65. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

66. Žalobca v žalobe vychádzal z fikcie, že list o zosplatnení úveru bol žalovanému doručený 5.deň po jeho odoslaní t.j. 1.12.2021, čo žalovaný nespochybnil, preto platí zákonná fikcia o nespornosti tohto skutkového tvrdenia žalobcu s poukazom na § 151 ods. 1 CSP. Súd preto priznal žalobcovi aj úroky z omeškania odo dňa 2.12.2021 v súlade so žalobou tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

67. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný a preto súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

63. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.